

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO – SANSKI KANTON
OPĆINA SANSKI MOST
JU "CENTAR ZA SOCIJALNI RAD"
SANSKI MOST**

Na osnovu člana 9. Pravila JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most, Upravni odbor JU "Centar za socijalni rad" na svojoj IV.sjednici održanoj dana 27.03.2025.godine, **u s v o j i o j e:**

IZVJEŠTAJ
IZVJEŠTAJ

***o radu i finansijski pokazatelji
JU „Centar za socijalni rad” Sanski Most
za period I – XII / 2024.godine***

Broj: 02-4-5-1/25

Datum: 27.03.2025.godine

SADRŽAJ:

Opći podaci	str. 3.
1. Osnovne odredbe	str. 3.
2. Djelatnost	str. 4.
3. Prava iz socijalne zaštite	str. 6.
3.1. Novčana i druga materijalna pomoć	str. 6.
3.1.1. Stalna novčana pomoć	str. 6.
3.1.2. Privremena – izuzetna novčana pomoć	str. 7.
3.1.3. Jednokratna novčana pomoć	str. 7.
3.2. Osposobljavanje za život i rad	str. 8.
3.3. Hraniteljstvo	str. 8.
3.3.1. Usvojenje	str. 8.
3.4. Smještaj u ustanove socijalne zaštite	str. 8.
3.5. Osobe sa invaliditetom	str.11.
3.6. Status roditelja njegovatelja	str.13.
3.7. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada	str.15.
4. Zaštita civilnih žrtava rata	str.15.
5. Zaštita porodice sa djecom	str.21.
- Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja nije u radnom odnosu	str.21.
- Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja je u radnom odnosu	str.22.
5.1. Porodično pravna zaštita	str.23.
5.2. Starateljstvo	str.24.
5.3. Maloljetnička delinkvencija	str.26.
6. Zdravstvena zaštita	str.27.
7. Finansijski pokazatelj Ustanove	str.28.
- Analiza bilansa stanja	str.29.
- Nabavka IT opreme	str.30.
- Račun prihoda i rashoda	str.31.
- Tekući rashodi	str.32.
- Tekući grantovi	str.32.
8. Posebni podaci o plaćama i zaposlenim	str.33.
9. Stručna zastupljenost	str.33.
9.1. Odluka o raspodjeli sredstava s pozicije tekućeg transfera drugim nivoima vlasti i fondovima	str.34.
10. Zaključak	str.36.

Naziv	JU "Centar za socijalni rad"
Adresa	Muse Ćazima Ćatića bb.
Registracija (sudski registar)	U/1-07/2001
Datum registracije	29.01.2001.godine
Oblik organizacije	Javna ustanova Socijalni rad u ustanovama bez smještaja
Šifra djelatnosti	88.9
ID broj	4263200200000
Jedinstveni račun trezora	3385402200037887
Upravni odbor (članovi, datum rješenja)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Una Horozović, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-271/24 od 31.12.2024.god.-predsjednik 2. Midheta Bečić, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-271/24 od 31.12.2024.god.-član 3. Medina Topić, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-271/24 od 31.12.2024.god. -član 4. Neira Trožić, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-271/24 od 31.12.2024.god. – član 5. Smajil Hasanbegović, Rješenje Općinskog vijeća br:01-04-271/24 od 31.12.2024.god.-član
Direktorica (datum imenovanja)	Elvira Cerić dipl. pravnik 11.04.2022.god.

1. OSNOVNE ODREDBE:

JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most osnovana je Odlukom Općinskog vijeća Sanski Most dana 25.12.2000. godine. Neposredno prije toga, ova ustanova djelovala je kao Služba socijalne zaštite Kantonalnog Centra za socijalni rad, u periodu od 12.10.1998. godine do 25.12.2000. godine. Radi efikasnijeg pristupa rješavanju problema u oblasti socijalne zaštite, osiguranja socijalne sigurnosti građana i njihovih obitelji u stanju socijalne potrebe, Odlukom Vlade Unsko – sanskog kantona, Općinska vijeća preuzimaju prava i obaveze Osnivača, te je 29.01.2001. godine, Rješenjem Kantonalnog suda u Bihaću registrovana JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most pod brojem: U/1-07/2001.

2. DJELATNOST

JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most obavlja poslove neposredne socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, utvrđene kantonalnim i federalnim Zakonima i to:

- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, („Službene novine Federacije BiH“, br: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16, 40/18 i 16/23),
- Porodični zakon Federacije BiH, („Službene novine Federacije BiH“ br: 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19),
- Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, („Službene novine Federacije BiH“, br: 20/13 i 75/21),
- Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama, („Službene novine Federacije BiH“, br: 37/01, 40/02, 52/11 i 14/13),
- Zakon o zdravstvenom osiguranju, („Službene novine Federacije BiH“, br: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 100/14, 36/18 i 61/22),
- Krivični zakon Federacije BiH, („Službene novine Federacije BiH“, br: 36/03, 21/04, 69/04, 18/15, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23),
- Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Sl. novine F BiH“, br: 7/14 i 74/20),
- Zakon o hraniteljstvu („Službene novine Federacije BiH“ br:19/17),
- Zakon o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:75/21),
- Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 52/22),

kao i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i općim aktima, a posebno:

- otkrivanje uzroka nastajanja stanja socijalne potrebe,
- vrši analizu socijalnih problema, otkriva uzroke njihovog nastajanja, predlaže nadležnim organima poduzimanje mjera za njihovo rješavanje i uklanjanje i donošenje normativnih akata,
- organiziranje i provođenje oblika socijalne i dječije zaštite,
- neposredno pružanje usluga stručnog socijalnog rada, pojedincima i porodicama i grupama građana,
- rješavanje u prvom stepenu zahtjeva za ostvarivanje prava u okviru nadležnosti,
- obavlja poslove u oblasti zaštite civilnih žrtava rata, njihovoj zdravstvenoj zaštiti, liječenju i rehabilitaciji,
- obavlja poslove u oblasti porodične zaštite, zaštite odgojno zanemarene djece, sudjeluje u izvršavanju odgojnih mjera i mjera zaštitnog nadzora izrečenih maloljetnim izvršiteljima krivičnih djela,
- obavlja stručne poslove u oblasti starateljstva, zbrinjavanja i smještaja osoba u Ustanove socijalne zaštite ili u porodice,
- obavlja poslove na suzbijanju prosjačenja, prostitucije, alkoholizma, maloljetničke delinkvencije i drugih oblika asocijalnih ponašanja,
- obavlja socio - preventivni rad u oblasti porodične zaštite,
- organizuje savjetodavni rad za pitanje braka i porodice,

- saraduje sa drugim pravnim osobama, udruženjima građana, pravosudnim i drugim organima radi unapređivanja kvalitete socijalnog rada i socijalne zaštite, uključujući i stručne saradnike,
- saraduje sa odgovarajućim faktorima u pripremanju programa razvoja socijalne zaštite i poduzimanju socijalnih akcija,
- obavlja razvrstavanje, kategorizaciju lica ometenih u psihofizičkom razvoju,
- formira komisiju i koordinira rad stručnih tijela – ekipa stalnog, povremenog ili privremenog karaktera,
- vodi službene evidencije i prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, o primjenjenim oblicima socijalne zaštite i utrošenim materijalnim sredstvima i izrađuje i podnosi izvještaj nadležnom organu,
- osigurava neophodna novčana sredstva za rad Centra,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

U 2008.godini stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine FBiH“, br: 70/08), gdje se određene izmjene i dopune odnose i na obaveze Centara za socijalni rad za vođenje postupka priznavanje prava na zdravstveno osiguranje određenih osoba (starijih od 65 godina i djece do polaska u školu), za koje je Uputstvo o primjeni dalo Kantonalno ministarstvo br: 09-35-11829-1/09.

Također se primjenjuju Odluka Vlade USK-a broj: 03/017-1804/2005 od 29.06.2005. godine, Odluka broj: 03-017-1217/2016 od 11.02.2016.godine, kao i Odluka o izmjenama i dopunama Odluke broj: 03/017-1804/2005 od 29.06.2005. godine od 29.06.2005. godine i broj: 03-017-1217/2016 od 11.02.2016.godine broj: 03-02-2190-1069/2023 od 03.11.2023.godine, a koje se odnose na način i postupak za priznavanje prava na zdravstveno osiguranje neosiguranih socijalno ugroženih osoba.

U protekloj godini uposlenici Centra su učestvovali u sljedećim edukacijama i sastancima:

Upravljanje stresom i prevencija profesionalnog sagorijevanja

- Edukacija „Upravljanje stresom i prevencija profesionalnog sagorijevanja“ UNDP Bosne i Hercegovine,
- Edukacija „Diferencirana instrukcija“ , UNDP Bosne i Hercegovine

U postupcima zaštite od nasilja u porodici, Centar je imao saradnju sa predstavnicima PU Sanski Most, ali i prilikom zbrinjavanja duševno oboljelih osoba. Saradnja je razvijena sa Domom zdravlja Sanski Most, Općinskim sudom i Tužilaštvom, ali i sa većinom obrazovnih ustanova i nevladinih organizacija.

3. PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE:

Prava iz socijalne zaštite u smislu Kantonalnog i Federalnog Zakona o socijalnoj zaštiti, ostvarena tokom 2024. godine su:

1. NOVČANA I DRUGA MATERIJALNA POMOĆ,
2. OSPOSOBLJAVANJE ZA ŽIVOT I RAD,
3. HRANITELJSTVO,
4. SMJEŠTAJ U USTANOVU SOCIJALNE ZAŠTITE,
5. OSNOVNA PRAVA OSOBA SA INVALIDITETOM,
6. USLUGE SOCIJALNOG I DRUGOG STRUČNOG RADA.

3.1. Novčana i druga materijalna pomoć – podrazumijeva stalnu novčanu pomoć, novčanu naknadu za pomoć i njegu drugoj osobi, te druge materijalne pomoći (privremena – izuzetna novčana pomoć, jednokratna novčana pomoć).

3.1.1. Stalna novčana pomoć je pomoć koju mogu ostvariti lica i porodice, pod sljedećim uvjetima:

- a) da su nesposobni za rad, odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad, (Nalaz stručne komisije),
- b) da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje,
- c) da nemaju članova porodice koji su po Zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da te osobe nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja,
- d) stara i bolesna lica bez materijalne potpore (muškarci preko 65, a žene preko 60 godina).

Tokom 2024. godine podnošena su **tri zahtjeva** za priznavanje prava na stalnu novčanu pomoć, dok je za dva lica prestalo pravo na stalnu novčanu pomoć iz razloga što su isti ostvarili pravo na ličnu invalidninu.

Zaključno sa 31.12.2024.godine na evidenciji Centra za socijalni rad nalazi se **15 korisnika** stalne novčane pomoći.

Centar za socijalni rad prilikom donošenja rješenja o priznavanju prava na stalnu novčanu pomoć rukovodi se Instrukcijom o visini novčanih iznosa kojom su utvrđeni jedinstveni kriteriji novčanih isplata za USK-a i to kako slijedi:

- za jednočlano domaćinstvo 116,00 KM,
- za dvočlano domaćinstvo 139,00 KM,
- za tročlano domaćinstvo 162,00 KM,
- za četvoročlano i višečlano domaćinstvo 185,00 KM.

Ukoliko domaćinstvo ima lice sa invaliditetom sa najmanje 70% tjelesnog oštećenja ili lice sa trajnim smetnjama u psihofizičkom razvoju iznosi za stalnu novčanu pomoć se povećavaju za 2% i iznose:

- za jednočlano domaćinstvo 139,00 KM,
- za dvočlano domaćinstvo 162,00 KM,
- za tročlano domaćinstvo 185,00 KM,
- za četvoročlano i višečlano domaćinstvo 208,00 KM

U 2024.godni na evidenciji Ustanove nalazi se **jedan korisnik** prava na drugu materijalnu pomoć - ograničenu finansijsku pomoć stranog državljanina kojem je priznat izbjeglički status u Bosni i Hercegovini. Ograničena finansijska pomoć priznata je korisniku od 01.02.2018. godine u skladu sa Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osobama kojima je priznata međunarodna

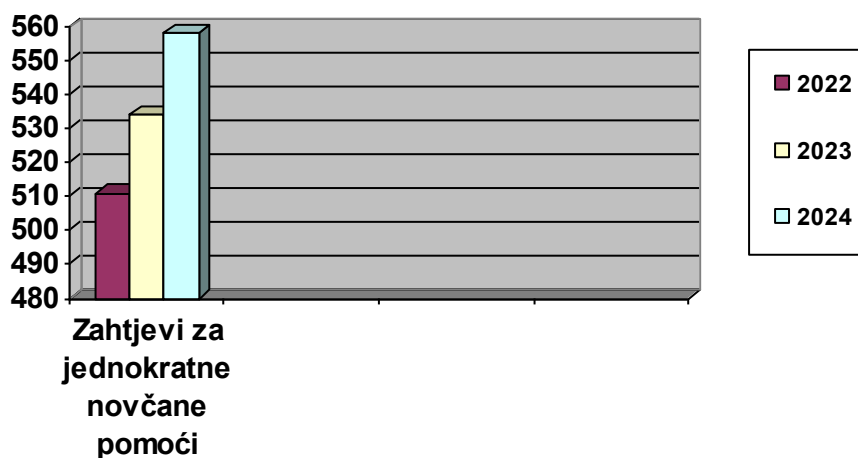
zaštita u Bosni i Hercegovini („Sl.glasnik BiH“, broj: 43/17). Mjesečni iznos ograničene finansijske pomoći je 138,15 KM, odnosno (15% od prosječne godišnje plaće u BiH, a prema posljednjem objavljenom podatku Agencije za statistiku BiH). Isplata ograničene finansijske pomoći vrši se iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

3.1.2. Privremena – izuzetna novčana pomoć može se dodijeliti osobi koja se nađe u stanju izuzetne socijalne potrebe, odnosno potrebe koja se ne može zadovoljiti jednokratnom novčanom pomoći. Visina izuzetne novčane pomoći utvrđuje se u procentu 85% (maksimalno) od prosječne plaće privrede Kantona. Ovaj vid pomoći korisnicima se može dodijeliti samo jedanput u toku kalendarske godine. Tokom 2024.godine zaprimljeno je **11 zahtjeva** za izuzetnu novčanu pomoć svi zahtjevi su pozitivno riješeni.

3.1.3. Jednokratna novčana pomoć - može se dodijeliti osobi koja se nađe u stanju socijalne potrebe. Pravo na jednokratnu novčanu pomoć može ostvariti isti korisnik najviše tri puta u toku kalendarske godine. Visina jednokratne novčane pomoći utvrđuje se u procentu 35% (maksimalno) od prosječne plaće privrede Kantona. Tokom 2024.godine zaprimljeno je **547 zahtjeva** za jednokratnu novčanu pomoć i nakon provedenog postupka, Stručni tim Centra pozitivno je riješio **526 zahtjeva**, za **jedan zahtjev** stranka odustala od zahtjeva, **16 zahtjeva** odbijeno zbog neispunjave uslova za priznavanje prava, za **tri zahtjeva** obustavljen postupak zbog smrti, **te jedan zahtjev** ustupljen Centru za socijalni rad Travnik.

<i>Oblik pomoći</i>	<i>Stalna novčana pomoć</i>	<i>Privremena novčana pomoć</i>	<i>Jednokratna novčana pomoć</i>
<i>Broj korisnika</i>	15	11	547

3.1.4. Tabela br:1. Prikaz broja korisnika navedenih oblika novčanih pomoći u 2024. godini.

Grafik br:1. Prikaz zahtjeva za jednokratne i privremene novčane pomoći u 2022, 2023 i 2024. godini.

Jednokratna i privremena novčana pomoć finansiraju se iz budžeta Općine Sanski Most i Kantona, a stalna novčana pomoć isplaćuje se iz budžeta Kantona.

3.2. Osposobljavanje za život i rad

Pravo na osposobljavanje za život i rad ostvaruju djeca ometena u psihofizičkom razvoju i odrasle osobe s umanjenim psihofizičkim sposobnostima. Utvrđivanje postojanja osnove za ostvarivanje prava na osposobljavanje za život i rad vrši Prvostepena stručna komisija za procjenu sposobnosti i određivanje podrške djeci s teškoćama u razvoju.

U toku 2024. godine zaprimljena su **četiri zahtjeva** za ocjenu djece i mladih sa posebnim potrebama. Zahtjev je obrađen od strane Centra, te prosljeđen Prvostepenoj stručnoj komisiji za procjenu sposobnosti i određivanje podrške djeci s teškoćama u razvoju. U toku 2024.godine rekategorisano je **šest** predmeta.

3.3. Hraniteljstvo

U skladu sa Zakonom o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine pod hraniteljstvom se smatra oblik zaštite izvan vlastite porodice kojom se djetetu ili odraslom licu osigurava odgovarajući porodični smještaj i zaštita u hraniteljskoj porodici.

Hraniteljstvo prema potrebama hranjenika može biti:

- tradicionalno hraniteljstvo,
- specijalizovano hraniteljstvo,
- hitno hraniteljstvo,
- povremeno hraniteljstvo.

O smještaju djece ili odraslih osoba u hraniteljsku porodicu kao i prestanku smještaja, Centar za socijalni rad provodi postupak i donosi rješenje u prvom stepenu uz saglasnost nadležnog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike USK-a, te sa hraniteljskom porodicom sklapa ugovor o hraniteljstvu.

U toku 2024. godine nije bilo novih zahtjeva za hraniteljstvo, kao ni novih slučajeva smještaja u hraniteljske porodice.

3.3.1. Usvojenje – kao poseban oblik porodično pravne zaštite djece bez roditeljskog staranja regulisan je odredbama Porodičnog zakona i to: članom 91 – 123., kojima su propisani uvjeti, postupak zasnivanja usvojenja, kao i prava i dužnosti koji proizilaze iz potpunog i nepotpunog usvojenja.

U 2024. godini podneseno je **33 zahtjeva** za usvojenje.

Na evidenciji Centra nalazi se **343 zahtjeva** za usvojenje (period 2015-2024. god.).

U toku 2024.godine nije bilo okončanih postupaka potpunog usvojenja.

3.4. Smještaj u ustanove socijalne zaštite

Smještaj u ustanove socijalne zaštite mogu ostvariti djeca i odrasle osobe kojima je potrebna stalna briga i potpora u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u vlastitoj ili drugoj porodici ili na drugi način.

O smještaju u ustanove odlučuje Centar za socijalni rad na čijem području osoba ima prebivalište uz pismenu saglasnost nadležnog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, na temelju mišljenja Stručnog tima Centra, Izvršne odluke suda, na osnovu nalaza i mišljenja Stručne komisije o nesposobnosti za rad, odnosno nalaza i mišljenja odgovarajuće zdravstvene ustanove.

Tokom 2024. godine u Centru je pokrenuto ukupno **četiri postupka** smještaja punoljetnih lica u ustanove socijalne zaštite po službenoj dužnosti.

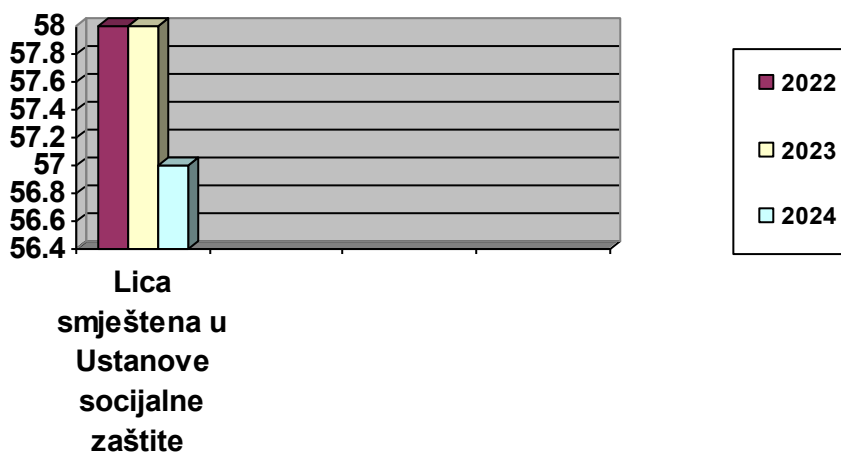
- **tri lica** su uz saglasnost Kantonalnog ministarstva smještene u ustanovu socijalne zaštite, dok se za **jedno lice** provodi postupak za pribavljanje saglasnosti za smještaj, te su tri lica smještene u Ustanovu socijalne zaštite za koje su zahtjevi podneseni u 2023.godini. Tako da je u 2024.godini ukupno u Ustanove socijalne zaštite smješteno **šest lica**.

U toku 2024.godine za **tri lica** je prestao smještaj zbog smrti korisnika smještaja.

U 2024. godini realiziran je smještaj **četiri maloljetna lica** u ustanovu socijalne zaštite, a postupci su pokrenuti po službenoj dužnosti. Sva malodobna lica su smještena uz saglasnost Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike USK-a.

Za **jedno maloljetno lice** je prestao smještaj zbog nepostojanja Zakonom predviđenih uslova za nastavak istog.

Jedno maloljetno lice izmješteno je iz Socijalno pedagoške ustanove u Ustanovu za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje Sarajevo.

Grafik br:2. Prikaz broja lica smještenih u Ustanove socijalne zaštite u 2022, 2023 i 2024. godini

Mjesečni iznos troškova smještaja u Ustanovama socijalne zaštite za punoljetna lica kreću se u rasponu od 910,00-1.550,00 KM.

R/br:	Naziv ustanove	Mjesto	Broj osoba	Participacija
1.	Zavod za zaštitu djece i omladine	Pazarić	4	4
2.	Naš dom d.o.o	Travnik	2	2

3.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica	Bakovići	2	2
4.	Zavod za zaštitu ženske djece i omladine	Višegrad	1	1
5.	JU Dom za lica sa invaliditetom	Prijedor	2	2
6.	JU Dom za stara lica	Prijedor	6	6
7.	Zavod za zaštitu mentalno inval.lica „Drin“ Fojnica	Fojnica	14	14
8.	Starački dom „Zlatna Jesen“	Sanski Most	6	6
	U K U P N O:		37	37

3.4.1. Tabela br:2. Prikaz broja odraslih lica smještenih putem Centra za socijalni rad u ustanove socijalne zaštite

<i>R/br:</i>	<i>Naziv ustanove</i>	<i>Mjesto</i>	<i>Broj osoba</i>	<i>Participacija</i>
1.	"Duga" – centar za zbrinjavanje djece bez roditeljskog staranja	Kulen Vakuf	6	/
2.	SPŽZ – Vrhpolje	Vrhpolje–S.Most	1	/
3.	SPŽZ – Velika Kladuša	Velika Kladuša	4	/
4.	Ustanova za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje	Sarajevo	1	/
5.	Zavod za zaštitu mentalno inval.lica „Drin“ Fojnica	Fojnica	4	2
6.	SOS – dječije selo Gračanica	Gračanica	3	/
7.	SOS – dječije selo Sarajevo	Sarajevo	1	/
8.	JU Dječiji dom „Mostar“	Mostar	1	1
	U K U P N O:		20	3

3.4.2. Tabela br:3. Prikaz broja maloljetnih lica smještenih putem Centra za socijalni rad za socijalni rad u ustanove socijalne zaštite

3.5. Osobe sa invaliditetom

Prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, br: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16, 40/18, 16/23), osobe sa invaliditetom – neratni invalidi su osobe sa urođenim i stečenim invaliditetom, tačnije invaliditetom koji nije posljedica rata, te osnovna prava u smislu navedenog Zakona ne mogu ostvariti osobe sa invaliditetom koja takvo pravo koriste po drugim propisima (kao npr. propisima Penzijsko-invalidskog osiguranja, Boračko invalidske zaštite i Civilne žrtve rata).

Oštećenje organizma lica sa invaliditetom, pravo na pomoć i njegu i ortopedski dodatak utvrđuje se Nalazom, ocjenom i mišljenjem Instituta za medicinsko vještačenje Sarajevo, Odjeljenje u prvostepenom postupku Bihać.

Prvostepena rješenja za invalidna lica ustanova donosi nakon utvrđenog procenta oštećenja organizma podnosioca zahtjeva koja podliježu reviziji koju vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Sarajevo.

Novčana sredstva za isplatu po ovom Zakonu obezbjeđuju se u budžetu Federacije, a isplata se vrši direktno korisnicima putem tekućeg računa.

➤ Mjesečni iznosi lične invalidnine određuju se u procentu od osnovice koja je određena Zakonom od 01.01.2024.godine i iznosi 495,20 KM i to ovisno od utvrđenog procenta oštećenja organizma. Osobe sa invaliditetom razvrstavaju se u 2 (dvije) grupe, tako da se lična invalidnina određuje srazmjerno stepenu oštećenja organizma na osnovu Nalaza, ocjene i mišljenja Instituta za medicinsko vještačenje.

S obzirom na utvrđenu osnovicu od 495,20 KM, visina iznosa lične invalidnine se kreće u rasponu od 148,56 KM do 198,08 KM i to:

Grupa i procjena.invalidn.	Prikaz obračuna	Iznos
I grupa 100 %	x 40%	198,08
II grupa 90 %	x 30%	148,56

Tabela br: 4. Prikaz visine iznosa lične invalidnine po grupama

Lica koja su cijenjena ispod 90 % invalidnosti ne mogu ostvariti pravo po navedenom Zakonu.

➤ Kod utvrđivanja dodatka za njegu i pomoć drugog lica, lica sa invaliditetom (neratni invalidi) razvrstani su u 2 (dvije) grupe i to:

Grupa	Prikaz obračuna	Iznos
I grupa	x 100%	495,20
II grupa	x 50%	247,60

Tabela br: 5. Prikaz visine iznosa dodatka za njegu i pomoć druge osobe po grupama

➤ Ortopedski dodatak se određuje u mjesečnom iznosu od:

x 7%	34,66
------	-------

Tabela br:6. prikaz visine iznosa ortopedskog dodatka.

U toku 2024.godine zaprimljen je **57 zahtjeva** za ostvarivanje prava po osnovu neratnih invalidnina, nakon provedenog postupka isti su pozitivno riješeni.

Stanje na dan 01.01.2024.god.	Novi zahtjevi u 2024.god.	Pravo prestalo zbog smrti 2024.god.	Stanje sa 31.12.2024.god.
517	57	45	529

Dana 31.12.2024.godine na evidenciji Ustanove nalazi se ukupno **529 korisnika** neratnih invalida. Od ukupnog broja neratnih invalida pravo na dodatak za njegu i pomoć drugog lica ostvarilo je **518 korisnika** neratnih invalida. Po Federalnom zakonu dodatak za njegu i pomoć drugog lica ostvarilo je **508 korisnika**, a po Kantonalnom zakonu pravo na dodatak za njegu i pomoć drugog lica ostvarilo je **devet korisnika**.

Kod ovog prava Federalno ministarstvo direktno vrši uplatu na transakcijske račune korisnika.

Uvidom u SOTAC-ovu bazu podataka utvrđeno je da je po osnovu prava osoba sa invaliditetom – neratnih invalida za korisnike s područja općine Sanski Most u 2024. godini ukupno isplaćeno 2,955,160.80 KM.

Svim licima koja ostvaruju novčanu naknadu kao neratni invalidi Odukom Vlade Federacije od 01.07.2012. godine isplata se vrši po rješenjima JU „Centar za socijalni rad“ u 100% iznosu.

3.6. Status roditelja njegovatelja

Roditelj njegovatelj u smislu Zakon o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine je roditelj lica sa 100% invaliditetom uzrokovanog bolešću ili poremećajem u razvoju, kao i slijepog lica čiji je ostatak vida na oba oka ispod 0,05 s korekcijom, odnosno roditelj lica koje se, prema nalazu Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, ne može osposobiti za samostalan život niti može samostalno zadovoljavati barem jednu od sljedećih osnovnih životnih potreba:

- a) kretanje u stanu i izvan stana;
- b) uzimanje hrane;
- c) oblačenje i svlačenje;
- d) održavanje lične higijene ili
- e) obavljanje drugih fizioloških potreba.

Status roditelja njegovatelja može ostvariti i lice iz reda srodnika koje je, u skladu s odredbama Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, nadležni organ imenovao za staratelja.

U toku 2024.godine podnesena su **dva zahtjeva** za priznavanje statusa roditelja - njegovatelja, za **jedan zahtjev** je priznato pravo, te je predmet prosljeđen Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike na reviziju, nakon provedene revizije za jednog roditelja – njegovatelja počela je isplata plaće, doprinosa u skladu za Zakonom, dok za jedan predmet postupak u toku.

3.7. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada

Pravo na usluge socijalnog i drugog rada mogu ostvarivati pojedinci, porodice i društvene grupe, neovisno od materijalnih mogućnosti i korištenja nekog od oblika socijalne zaštite, a radi zaštite njihovih prava i interesa i spriječavanja pojava i ublažavanja posljedica socijalnih problema. Uslugama socijalnog i drugog stručnog rada smatra se savjetodavno – stručni rad koji obavljaju ustanove u rješavanju bračnih i porodičnih problema, te mjere i akcije na spriječavanju društveno neprihvatljivog ponašanja djece i ostalih pojedinaca, porodica i društvenih grupa.

U 2024. godini prema raznim osnovama u ustanovi je zaprimljeno **2290 predmeta**, 1323 predmeta su interno zadužena, a u 889 predmeta proveden upravni postupak.

Od toga:

Red.br.	Oblik zahtjeva	Broj Zahtjeva
1.	Stručni i savjetodavni rad, (socijalne anamneze, nalaz i mišljenje psihologa), dopisi i akti po službenoj dužnosti	576
2.	Uvjerenja o poslovnoj sposobnosti	109
3.	Jednokratne i izuzetne novčane pomoći	558
4.	Zahtjevi za usvojenje	33
5.	Smještaj u ustanovu	6
6.	Lica sa invaliditetom	57
7.	Roditelj – njegovatelj	2
8.	Posredovanje,odnosi u porodici, nasilje u porodici, savjetovanje sa psihologom, nalaz defektologa, mišljenje za maloljetničko sklapanje braka, utvrđivanje očinstva, davanje mišljenja i prijedloga sudskim organima	254
9.	Nasilje u porodici	3
10.	Civilne žrtve rata	25

11.	Priznavanje prava za porodilje u radnom i van radnog odnosa	122
12.	Starateljstvo	14
13.	Zdravstvena zaštita	55
14.	Dječiji dodatak	150
15.	Maloljetnička delinkvencija	4
16.	Uvjerenja i saglasnosti	322
	UKUPNO:	2290

Tabela br:7. Prikaz ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva u 2024. godini

4. ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

Do donošenja Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj: 60/23), u daljem tekstu Zakon, zaštita civilnih žrtava rata bila je regulisana odredbama unutar Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16, 40/18 i 16/23), pri čemu je isti propis sadržavao i odredbe koje obuhvataju oblast socijalne zaštite, zaštite porodice sa djecom i zaštite osoba sa invaliditetom.

Tokom praktične primjene predmetnog propisa uočen je i niz njegovih nedostataka koji su se u praksi pokazali ili kao neprimjenjivi, ili vrlo teško primjenjivi u postupcima za ostvarivanje prava. Shodno navedenom, a imajući u vidu i odavno planirane aktivnosti u smislu da se Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, razdvoji na četiri propisa koji bi zasebno regulisali svaku pojedinu grupu korisnika, pristupilo se izvršenju ove ideje.

4.1. NAJVAŽNIJE RAZLIKE U ODNOSU NA PRETHODNI ZAKON

Prethodnim zakonskim odredbama postojala je striktna zabrana korištenja bilo kojeg prava ukoliko korisnik isto prava koristi, ili ima mogućnost koristiti po drugim propisima. Predloženom izmjenom u članu 6. Zakona, je za određene kategorije ostavljena mogućnost izbora, i to:

a) posebna kategorija civilnih žrtava rata- osobe koje su preživjele seksualno zlostavljanje ili silovanje, iz razloga jer se radi o posebno osjetljivoj populaciji, te upravo iz tih razloga nisu bile u mogućnosti prije podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava na mjesečno lično novčano primanje, dok su u tom periodu, po nekom drugom osnovu ostvarili pravo na ličnu invalidninu. Imajući u vidu da je iznos lične invalidnine znatno niži od prava na mjesečno lično novčano primanje, te da bi ove osobe zbog nemogućnosti ranijeg ostvarivanja prava kao posebna kategorija civilnih žrtava rata, bile u znatno nepovoljnijem položaju, ostavljena im je mogućnost izbora povoljnijeg prava.

b) osobe koje će u budućnosti stradati od zaostalog ratnog materijala, u situaciji kada su neka od ovih prava već ostvarile po drugim propisima, iz razloga jer

nisu mogle, u momentu ostvarivanja drugog prava, znati da će doći do naknadnog oštećenja organizma.

Na ovaj način pokušava se osobama, koje po drugom osnovu ostvaruju minimalne naknade, ostaviti mogućnost da, ukoliko ispune uslove za ostvarivanje prava po ovom propisu, u višem iznosu, imaju pravo izbora za njih povoljnijeg prava.

Razlika u odnosu na prethodni zakon se ogleda i u definisanju statusa civilne žrtve rata na način da se grupišu po oštećenja, osnovu za sticanje statusa, odnosno, po osnovu tjelesnog traumatskog iskustva i gubitka člana/članova porodice. Predviđeno je da se status ostvaruje po osnovu oštećenja organizma od minimalno 20%, dok je prethodnim propisom taj prag bio minimalno 60% oštećenja organizma.

Također, definisano je pravo posebne kategorije civilnih žrtava rata, pri čemu je precizno navedeno šta se smatra seksualnim zlostavljanjem ili silovanjem, te koje osobe se, u kontekstu ovog zakona, smatraju žrtvom seksualnog zlostavljanja ili silovanja. Ostvarivanje prava na mjesečno lično novčano primanje za ovu kategoriju nije vremenski ograničeno.

Novina i veliki iskorak u odnosu na prethodni zakon je priznavanje statusa novoj kategoriji osoba – djeci žrtava seksualnog zlostavljanja i silovanja. Nije predviđeno da ova populacija ima mogućnost za ostvarivanje materijalnih prava, ali sticanjem statusa mogu ostvariti druga prava koja su do sada bila inače predviđena za osobe koje imaju tjelesno oštećenje u visini ispod 60%, odnosno u skladu sa drugim federalnim i kantonalnim propisima

Osnovna novina po pitanju uslova za ostvarivanje prava na porodičnu invalidninu sastoji se prvenstveno u eliminisanju prihodovnog cenzusa, koji za ovu grupu korisnika više nije uslov za ostvarivanje prava. Također, brisana je odredba kojom je predviđeno da bračni ili vanbračni partner gubi prava po ovom zakonu stupanjem u drugi brak ili vanbračnu zajednicu, te su smanjene dobne granice za ostvarivanje prava za bračne partnere, za žene sa 55 na 50 godina a za muškarce sa 65 na 60 godina.

Novina je i preciziranje svrhe isplate novčanih naknada za priznata prava:

a) Za civilne žrtve rata I, II, i III grupe procijenjenog tjelesnog oštećenja utvrđena naknada predstavlja naknadu za izjednačavanje mogućnosti po osnovu invaliditeta, čime se na određeni način zadovoljava obaveza po UN konvenciji o pravima osoba s invaliditetom, i dio reparacije države za pretrpjelu štetu.

b) Za civilne žrtve rata IV, V i VI grupe, kao i za posebne kategorije CŽR i korisnike porodične invalidnine svrha isplate priznatih novčanih naknada predstavlja reparaciju države za pretrpjelu štetu, čime se također zadovoljava obaveza po UN konvenciji protiv torture

Unapređenje stanja novim zakonom ogleda se i u brisanju ograničenja po pitanju napuštanja države Bosne i Hercegovine duže od tri mjeseca, u kojem slučaju korisnik gubi prava sve do povratka, kada ponovo mora pokrenuti postupak ostvarivanja istog tog prava.

4.2. U smislu Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj: 60/23) civilna žrtva rata je civilna osoba kod koje je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti, počevši od 30.04.1991.godine do 14.02.1996.godine, usljed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje i mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja, ili nestanak ili pogibiju te osobe.

Civilna žrtva rata je i osoba kod koje je nakon perioda rata (prethodno navedenog), usljed aktiviranja zaostalog ratnog materijala nastupilo oštećenje organizma, što uključuje i mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja, ili pogibiju te osobe.

Status civilne žrtve rata priznaje se:

a) osobi kod koje je nastupilo oštećenje organizma ili značajno narušavanje zdravlja, od minimalno 20% tjelesnog oštećenja usljed ratnih događaja (bombardovanje, ulične borbe, diverzantske akcije, eksplozija ratnog materijala, zalutali metak i sl.), mučenja, nehumanog i ponižavajućeg postupanja, nezakonitog kažnjavanja, protupravnog lišavanja slobode (zatvor, koncentracioni logor, internacija, prinudni rad) i eksplozije zaostalog ratnog materijala nakon završetka rata, pod uslovom da je u momentu stradanja bila civil;

b) osobi koja je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti preživjela seksualno zlostavljanje ili silovanje, pod uslovom da je u momentu događaja bila civil - posebna kategorija civilnih žrtava rata, kao i djetetu koje je rođeno iz čina ratnog silovanja - dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata, neovisno o ostvarenom statusu majke;

c) članovima porodice osobe koja je poginula ili nestala u vezi sa ratnim događajima iz tačke a), pod uslovom da je u momentu pogibije ili nestanka bila civil.

Status civilne žrtve rata, priznaje se i drugim osobama državljanima Bosne i Hercegovine sa prebivalištem na području Federacije, kod kojih je nastupilo oštećenje organizma u vezi sa ratnim događajima, ukoliko odgovarajuća prava ne ostvaruju, ili ne mogu ostvariti po drugim propisima.

4.3. Civilne žrtve rata ostvaruju sljedeća prava:

a) ličnu invalidninu;

b) mjesečno lično novčano primanje;

c) dodatak za njegu i pomoć od druge osobe;

d) ortopedski dodatak;

e) porodičnu invalidninu;

f) zdravstvenu zaštitu;

g) prednost prilikom korištenja zdravstvenih usluga, psihološku pomoć, pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala, banjsko klimatskom liječenju i medicinskoj rehabilitaciji;

h) pokrivanje troškova sahrane;

i) osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija);

j) prioritetno zapošljavanje;

k) prioritetno stambeno zbrinjavanje;

l) besplatnu pravnu pomoć;

m) osiguranje povoljnijih uslova školovanja za dijete rođeno iz čina ratnog silovanja - dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata do 35. godine života, što podrazumijeva prednost pri upisu u javne srednjoškolske i visokoškolske obrazovne ustanove pod uslovom da je ispunilo bodovni minimum, odnosno, da je zadovoljilo na prijemnom ispitu, kao i sufinansiranje troškova upisa u javne visokoškolske obrazovne ustanove do 50%, pod uslovom da se nalazi na redovnom školovanju.

(2) Prava iz tačke a) do tačke e) ostvaruju se po Zakonu i finansiraju iz federalnog i kantonalnih budžeta, i to u omjeru 70% iz federalnog i 30% iz kantonalnih budžeta.

(3) Prava iz tačke f) do tačke m) regulišu se propisima kantona i finansiraju iz kantonalnih budžeta.

(4) Prava iz tačaka f), h), i), j), k) i l) ostvaruju i članovi uže porodice posebne kategorije civilnih žrtava rata.

(5) U smislu Zakona članovima uže porodice smatraju se bračni/vanbračni partneri, djeca rođena u braku i van braka, usvojenici i pastorčad.

Osnovica za obračun novčanih primanja iznosi 70% od osnovice utvrđene federalnim propisima o pravima branilaca i članova njihovih porodica,

4.4. Lična invalidnina - Civilne žrtve rata – osobe sa invaliditetom se razvrstavaju prema utvrđenom procentu oštećenja organizma u šest grupa:

- I grupa - osobe sa invaliditetom sa 100% tjelesnog oštećenja kojima je za redovan život potrebna njega i pomoć od druge osobe;
- II grupa - osobe sa invaliditetom sa 100% tjelesnog oštećenja;
- III grupa - osobe sa invaliditetom sa 90% tjelesnog oštećenja;
- IV grupa - osobe sa invaliditetom sa 80% tjelesnog oštećenja;
- V grupa - osobe sa invaliditetom sa 70% tjelesnog oštećenja;
- VI grupa - osobe sa invaliditetom sa 60% tjelesnog oštećenja.

Lična invalidnina utvrđuje se u mjesečnom iznosu prema grupi oštećenja organizma, u procentu od utvrđene osnovice i to:

- I grupa – 100% od osnovice,
- II grupa – 73% od osnovice,
- III grupa – 55% od osnovice,
- IV grupa – 43% od osnovice,
- V grupa – 32% od osnovice,
- VI grupa – 18% od osnovice,

Priznata prava finansiraju se iz federalnog i kantonalnih budžeta, u omjeru 70% iz federalnog i 30 % iz kantonalnih budžeta.

Tabelarni prikaz broja korisnika lične invalidnine CŽR-a u 2024.godini – lica kod kojih je nastupilo tjelesno oštećenje od najmanje 60% zbog rane, povrede i ozljede zbog ratnih dejstava.

PROCENAT OŠTEĆENJA I BROJ KORISNIKA

Procenat oštećenja	100 % I grupa	100 % II grupa	90 %	80 %	70 %	60 %
Broj korisnika	/	1	1	2	6	4

Tabela br:8. Prikaz broja korisnika lične invalidnine CŽR-a

U 2024.godini podneseno je **6 zahtjeva** za ličnu invalidninu. U skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju oštećenja organizma civilnih žrtava rata i nesposobnosti za privređivanje članova porodice civilnih žrtava rata ("Službene novine F BiH" broj: 27/24 i 534), ovaj Centar je podnio pisani zahtjev Institutu za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja za izdavanje nalaza, ocjene i mišljenja o procentu oštećenja organizma.

Nakon provedenog postupka, a na osnovu izdatih Nalaza, ocjena i mišljenja Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, Odjeljenja za prvostepeni postupak medicinskog vještačenja u Sarajevu, Centar je donio rješenja kojim se odbijaju svi zahtjevi za priznavanje prava na ličnu invalidninu. Dva lica nezadovoljna ocjenom Komisije uložila su žalbu na prvostepeno rješenje, te tražila da Komisija Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja ponovo razmotri predmet. Nalazom, ocjenom i mišljenjem Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, Odjeljenja za drugostepeni postupak medicinskog vještačenja u Sarajevu, kod jednog lica je potvrđen prvostepeni nalaz dok je kod drugog lica utvrđeno drugačije činjenično stanje, odnosno utvrđeno je oštećenje organizma u visini od 60%, ovaj predmet se trenutno nalazi na reviziji kod nadležnog kantonalnog ministarstva.

Na evidenciji Ustanove nalazi se **14 korisnika** koji ostvaruju pravo po osnovu lične invalidnine CŽR-a.

- za II grupu lica sa 100% oštećenjem organizma i ortopedskim dodatkom II stepen mjesečna naknada iznosi **515,03 KM**, (1 korisnik),
- za III grupu sa 90% oštećenjem organizma i ortopedskim dodatkom III stepen mjesečna naknada iznosi **388,04 KM**, (1 korisnik)
- za IV grupu sa 80% oštećenja organizma i ortopedskim dodatkom II stepen mjesečna naknada iznos **303,37 KM**, (2 korisnika)
- za V grupu sa 70% oštećenjem organizma mjesečna naknada iznosi **225,77 KM**, (6 korisnika)
- za VI grupu sa 60% oštećenja organizma mjesečna naknada iznosi **126,99 KM**, (4 korisnika)

Vidljivo je da lice sa određenim stepenom oštećenja organizma može ostvariti i dodatak za njegu i pomoć druge osobe, te ortopedski dodatak, pa se kao takvo evidentira u različitim kategorijama oštećenja organizma.

4.5 Posebna kategorija CŽR-a - Uz navedene korisnike lične invalidnine na evidenciji Centra za socijalni rad Sanski Most nalazi se **39 korisnika** prava na mjesečno lično novčano primanje - posebna kategorija civilnih žrtava rata, za koje naknada iznosi 100% od utvrđene osnovice, što mjesečno iznosi **705,22 KM**.

U 2024.godini podnesena su **tri zahtjeva** za mjesečno lično primanje posebne kategorije, za dva se čeka donošenje stručnog mišljenja Komisije za davanje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata dok je za jedan predmet obustavljen postupak, budući da je stranka odustala od zahtjeva. Jedan zahtjev iz 2023. godine pozitivno je riješen u 2024. godini.

U 2024.godini Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u upravnoj stvari utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata i priznavanja prava na mjesečno novčano primanje, odlučujući o zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda donio je presudu kojom se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke odbija, čime je okončan jedan zahtjev iz 2022.godine.

4.6 PORODIČNA INVALIDNINA

<i>Novi zahtjevi u 2024.godini</i>	<i>Priznata prava po zahtjevu od strane Prvostep. Organa</i>
16	16

Tabela br:9. Prikaz korisnika porodične invalidnine CŽR-a u 2024.godini – naknade po osnovu smrti člana porodice.

<i>Ukupan broj izmijenjenih rješenja</i>	<i>Predmet ustupljen drugom Centru</i>	<i>Prestanak prava zbog smrti</i>	<i>Ukupan broj korisnika</i>
2	/	18	252

Tabela br:10. Prikaz izmjena kod postojećih korisnika porodične invalidnine.

U 2024.godini podneseno je **16 zahtjeva** za priznavanje prava na porodičnu invalidninu. Prvostepeni organ (Centar za socijalni rad) je donio rješenje o priznavanju prava u svih 16 predmeta i ista uputio Drugostepenom organu (Kantonalnom ministarstvu) na reviziju, svi predmeti su pozitivno rješeni, te su i svi predmeti dobili saglasnost Drugostepenog organa.

Za dva predmeta je urađena izmjena rješenja budući da je novim Zakonom brisana odredba kojom je bilo predviđeno da bračni ili vanbračni partner gubi prava stupanjem u drugi brak ili vanbračnu zajednicu, čime je omogućeno da pravo na porodičnu invalidninu i po osnovu pogibije bračnog partnera ostvare dva korisnika koja pravo na porodičnu invalidninu već ostvaruju kao roditelji civilne žrtve rata.

Ukupan broj korisnika prava na porodičnu invalidninu do kraja 2024. godine **iznosi 252**, pri čemu se jednim rješenjem Centra za socijalni rad pravo na porodičnu invalidninu može priznati i za više lica (npr. jednim rješenjem pravo se priznaje roditeljima ili suprugu/supruzi, kao suživaocima prava).

Porodična invalidnina utvrđuje se u mjesečnom iznosu od osnovice utvrđene federalnim propisima o pravima branilaca i članova njihovih porodica i to:

- za jednog člana porodice u visini 43% od osnovice ,
- za dva člana porodice u visini 55% od osnovice,
- za tri člana porodice u visini 60% od osnovice,

Utvrđeni iznos se isplaćuje u omjeru 70% iz federalnog i 30 % iz kantonalnih budžeta.

Novčana naknada za porodičnu invalidninu u 2024. godini: za jednog člana porodice isplaćivala se u iznosu od **303,37 KM**, za dvočlano domaćinstvo u iznosu od **388,04 KM**, za tročlano domaćinstvo **423,31 KM** i za višečlano domaćinstvo **458,59 KM** mjesečno.

Mjesečni obračun za naknade civilnih žrtava rata vrši Centar za socijalni rad i iste dostavlja Kantonalnom ministarstvu, a ministarstvo direktno vrši uplatu na transakcijske račune korisnika.

Navedene naknade se isplaćuju putem tekućih računa korisnika, sa analizom isplata izvršenom od strane Centra za socijalni rad Sanski Most utvrđeno je da je po osnovu prava lične i porodične invalidnine civilnih žrtava rata (CŽR-a) za korisnike s područja općine Sanski Most u **2024.godini ukupno isplaćeno 1,345,768.44 KM, od čega je iz budžeta Federacije BiH isplaćeno 943,123.82 KM, a iz budžeta Kantona 402,644.62 KM.**

4.7. U prelaznim i završnim odredbama novog Zakona predviđeno je, između ostalog, da svi nadležni prvostepeni organi, za sve postojeće korisnike prava donesu nova rješenja o daljnjem korištenju prava na osnovu odredbi ovog zakona za sve korisnike. Ovaj postupak ne obuhvata i ne podrazumijeva vršenje ponovne ocjene oštećenja organizma, ponovno pribavljanje stručnog mišljenja za posebnu kategoriju civilnih žrtava rata, niti ponovno utvrđivanje činjenice nestanka ili pogibije osobe, kao osnova za ostvarivanje prava.

U skladu sa pomenutim odredbama ovaj Organ je donio nova rješenja za svih 305 postojećih korisnika prava (pravo na ličnu invalidninu, porodičnu invalidninu ili mjesečno novčano primanje).

5. ZAŠTITA PORODICE S DJECOM

Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“ broj:52/22 i 58/24), regulisao je i pravo na dječiji dodatak, te za navedeno pravo u 2024.godini podneseno je **150 novih zahtjeva** za dječiji dodatak, od čega je 121 **zahtjev** pozitivno riješen, dok je za 29 zahtjeva postupak u toku. Obzirom da je do mjeseca septembra 2024.godine Zakonom bilo predviđeno da se sva priznata prava na dječiji dodatak ograničavaju najduže do 12 mjeseci, te smo u toku 2024.godine obnovili i donijeli nova rješenja za **592 korisnika**, pozitivno je riješeno 573 zahtjeva za dječiji dodatak po federalnim propisima iz 2023.godine. U mjesecu septembru 2024.godine na snagu je stupio Zakon o izmjenama i dopunama Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom „,Službene novine Federacije BiH“ br:58/24).

Visina dječijeg dodatka iznosi 19% najniže plaće u Federaciji utvrđene u skladu s odredbama Zakona o radu. Trebovanje sredstava za isplatu vrši se putem SOTAC aplikacije (baze podataka), uz dostavljanje posebnih obrazaca Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, a novčana sredstva Federalno ministarstvo nakazuje na transakcijski račun korisnika.

Mjesečno trebovanje novčanih sredstava za korisnike dječijeg dodatka vrši Centar,dostavljajući svaki mjesec obrazce Federalnom ministarstvu, a ministarstvo direktno vrši uplatu na transakcijske račune korisnika.

- Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja nije u radnom odnosu

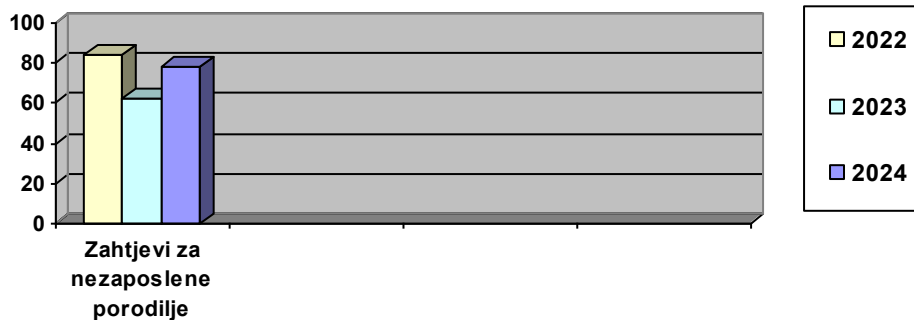
Tokom 2024. godina podnesena su **78 zahtjeva** i svi zahtjevi su pozitivno riješeni. Pravo na ovaj vid pomoći ima majka koja nije u radnom odnosu, ostvaruje se u trajanju od 12 mjeseci, koja je za 2024. godinu iznosila 340,45 KM.

Novčana pomoć nezaposlenoj porodilji isplaćuje se u visini 55% najniže plate u Federaciji utvrđene u skladu s odredbama Zakona o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Dana 19.04.2024.godine Vlada USK-a donijela je Odluku o isplati naknade za treće i svako naredno živorođeno dijete u USK-u za 2024.godinu, br:03-02-51-569/2024 u visini od 500,00 KM jednokratno.

Ukupno je podneseno **24 zahtjeva** za priznavanje prava po ovom osnovu, te su svi pozitivno riješeni.

Odlukom Vlade USK-a za 2024.godinu br:03-02-51-568/2024 od 19.04.2025.godine regulisana je dodatna novčana pomoć nezaposlenim porodiljama u iznosu od 159,55 KM, počev od 01.05.2024.godine do 31.12.2024.godine, a pravo na istu mogle su ostvariti nezaposlene porodilje koje su se nalazile na isplati za mjesec april 2024.godine, a što je ukupno iznosilo 500,00 KM.

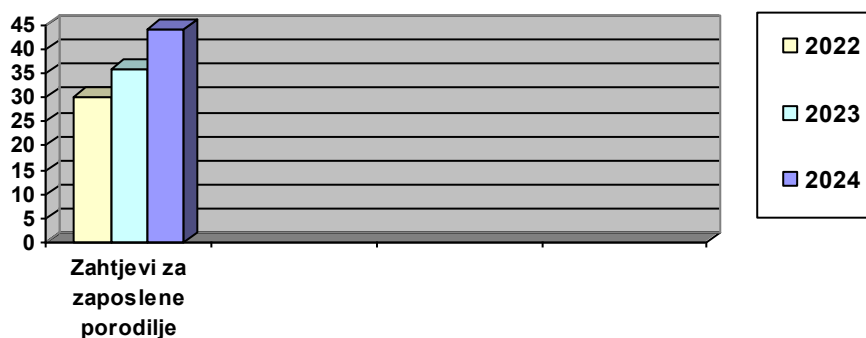

Grafik br:3. Prikaz broja podnesenih zahtjeva za nezaposlene porodilje 2022, 2023 i 2024. godini

- Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene – majke koja je u radnom odnosu

Naknada plaće ženi – majci u radnom odnosu utvrđuje se u skladu sa članom 26. Zakona o izmjenama i dopunam zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Sl.glasnik USK-a” br: 7/2001). U stavu 1 (jedan) navedenog člana regulisano je da se naknada umjesto plaće ženi – majci utvrđuje u iznosu od 50% njene prosječne plaće ostvarene u periodu od šest mjeseci prije porođaja, valorizovane po osnovu rasta plaća na području Kantona u tom periodu. Stavom 2 (dva) istog člana regulisano je da se iznos naknade umjesto plaće ženi – majci utvrđuje u postupku za svaku ženu – majku posebno s tim da taj iznos ne može biti manji od 50% prosječne mjesečne plaće ostvarene na području Kantona u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa.

Broj podnesenih zahtjeva za priznavanje prava novčane pomoći po ovom osnovu u 2024.godini je **44** i svi zahtjevi su pozitivno riješeni.

Grafik br:4. Prikaz broja podnesenih zahtjeva za zaposlene porodilje u 2022, 2023 i 2024. godini.

Odluke općinskog vijeća Općine Sanski Most za 2024.godinu

- 1) Odluka o novčanoj naknadi za nezaposlene porodilje u 2024.godini: po ovoj Odluci priznato je pravo na novčanu naknadu za nezaposlene porodilje u iznosu od **754,74 KM za 77 porodilja**.
- 2) Odluka o subvenciji troškova prevoza redovnih učenika srednjih škola na području općine Sanski Most za 2023. godinu: po ovoj Odluci podnesen je **51 zahtjev**, svi zahtjevi su pozitivno riješeni.
- 3) Odluka o dodjeli novčane pomoći za nabavku GPS narukvica djeci/osobama sa teškoćama u razvoju (invaliditetom) sa područja općine Sanski Most za 2024.godinu:
U 2024.godini nije bilo podnesenih zahtjeva na nabavku GPS narukvica.
- 4) Odluka o nabavci sitnih stvari za potrebe štićenika i korisnika usluga JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most za 2024. godinu:
Na osnovu gore navedene Odluke podneseno je **61 zahtjeva** i svi zahtjevi su pozitivno riješeni, te je po zahtjevu isplaćen iznos od **14.945,00 KM**.

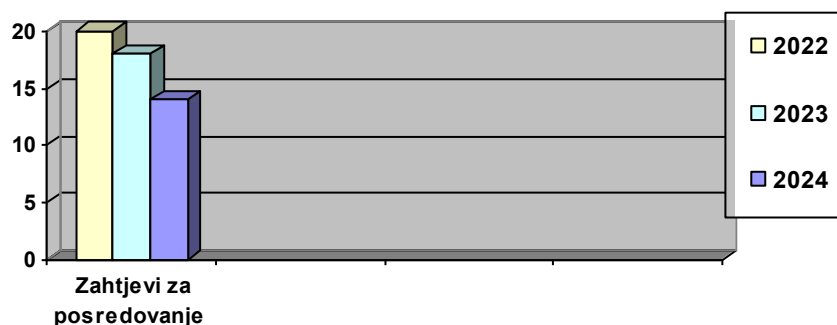
5.1. Porodično pravna zaštita

Porodičnom zaštitom uređuju se prava i dužnosti članova porodice, prava i dužnosti bračnih drugova, kao i obaveze roditelja prema djeci i obrnuto. Osnovni zakonski propis koji regulira porodično pravne odnose je Porodični zakon, kojim su Centru za socijalni rad utvrđena ovlaštenja u; postupcima razvoda braka tj. posredovanja, kao i stručne pomoći zaštite prava i interesa članova porodice u svim slučajevima poremećenih bračnih odnosa.

Tokom 2024. godine Centar za socijalni rad Sanski Most zaprimio je **18 zahtjeva za posredovanje**, u skladu s tim proveo postupak mirenja bračnih partnera, nadležnim sudskim organima uputio mišljenje o povjeravanju djece, kontaktiranju i izdržavanju i učestvovao u postupcima razvoda braka pri nadležnom Sudu.

Pored navedenog u **24 porodice** Centar je učestvovao u uređivanju porodičnih odnosa i obavio savjetovanje. Tokom 2024.godine u Centru za socijalni rad evidentirano je **14 porodica** u kojima je **došlo do nasilja u porodici**, te je u **14 slučajeva** izrečena zaštitna mjera. Dodatno u **38 predmeta** na zahtjev Suda, Centar je proveo postupak i dostavio mišljenje i prijedloge bitne u donošenju konačnih sudskih odluka, a koje su se između ostalog odnosile na postupke donošenja odluke i izmjenu odluke o povjeravanju djece na brigu, zaštitu i vaspitanje maloljetne djece, odlučivanju o visini izdržavanja mladb. djece od strane roditelja koji neće živjeti sa djetetom i načinu ostvarivanja kontakata i ličnih odnosa djeteta sa roditeljem sa kojim neće živjeti, utvrđivanje očinstva i sl.

Tokom 2024.godine Centar je zaprimio **jednu prijavu** od strane trećeg lica vezane za društveno negativno ponašanje osoba na području Općine, izvršio analizu i proveo postupak u cilju zaštite prava i interesa osoba društveno negativnog ponašanja.

Grafik br:5.
Prikaz broja podnesenih zahtjeva u postupku posredovanja u 2022, 2023, i 2024.

godini.

Oblik prava	Broj zahtjeva
Posredovanje	18
Nasilje u porodici	14
Odnosi u porodici	3
Društveno negativne pojave	1
Utvrđivanje očinstva	13
Zahtjevi za pomoć i intervenciju, savjetovanje sa psihologom	18
Davanje mišljenja i prijedloga sudskim organima	42

5.2. Starateljstvo

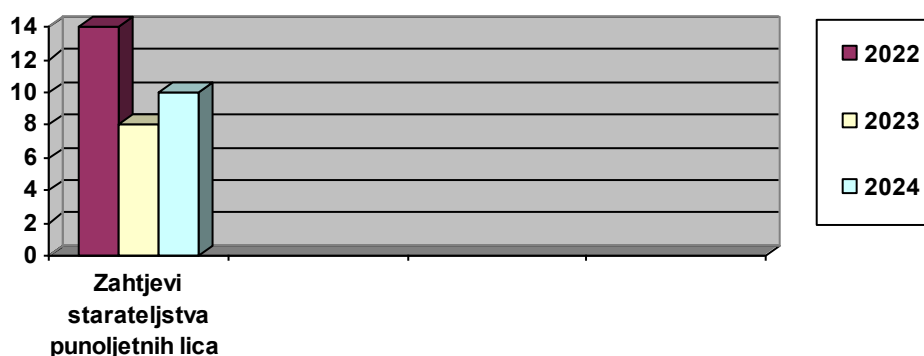
Starateljstvo je oblik zaštite maloljetnih lica bez roditeljskog staranja i punoljetnih lica koja nisu sposobna ili koja nisu u mogućnosti starati se o sebi, svojim pravima, interesima i obavezama. Svrha starateljstva je zamjena roditeljskog staranja, odnosno zaštita личности i interesa punoljetnih štíćenika, naročito njihovim liječenjem i osposobljavanjem za samostalan život i rad. To znači da poslove starateljstva vrši Organ starateljstva preko imenovanog staraoca ili neposredno preko stručnog lica.

Tokom 2024. godine Centar za socijalni rad provodio je i posebnu zaštitu nad maloljetnim i odraslim licima bez odgovarajuće porodične zaštite putem Organa starateljstva, a u skladu sa Porodičnim zakonom („Sl.novine Federacije BiH“, br: 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19). U skladu sa odredbama Porodičnog zakona Organ starateljstva u pripremanju, donošenju i provođenju svojih rješenja, odnosno pojedinih mjera koristi sve oblike socijalne zaštite, metode socijalnog i drugog stručnog rada, kao i usluge socijalnih, zdravstvenih, obrazovno – odgojnih i drugih organizacija i ustanova.

Starateljstvom za posebne slučajeve pruža se zaštita osobama koja imaju poslovnu sposobnost, ali su faktički spriječena da lično u pojedinim poslovima i sporovima, odnosno onemogućena su za određeno vrijeme samostalno djelovati i kvalificira se:

- a. staralac odsutnom licu,
- b. staralac nepoznatom vlasniku imovine,
- c. posebni staralac,
- d. staralac nad stranim državljaninom,
- e. ostali slučajevi starateljstva: (staralac teško bolesnom i nemoćnom licu, staralac začetka, staralac lica koje izdržava kaznu lišenja slobode, staralac umrlom licu, postavljanje staraoca od suda).

U 2024.godini zaprimljeno je **10 zahtjeva** za stavljanje lica pod starateljstvo koja se odnose na punoljetna lica i svi zahtjevi su podneseni na osnovu dopisa Općinskog suda

Grafik br:6. Prikaz broja podnesenih zahtjeva za starateljstvo punoljetnih lica u 2022, 2023, i 2024.godini

Od navedenog:

- Za **10 lica** Centar je na zahtjev Suda imenovao staratelja za poseban slučaj u postupcima: dokazivanja, utvrđivanja smrti, licima nepoznatog boravišta i prebivališta.

Ukupno punoljetnih lica pod starateljstvom	Novi zahtjevi u 2024.god.	Zahtjevi na osnovu dopisa Općinskog suda
24	/	10

Tabela br:11. Prikaz punoljetnih lica pod starateljstvom

Prema evidenciji Centra za socijalni rad Sanski Most u 2024.godini pod starateljstvom se nalaze ukupno **103 punoljetna lica**.

Kako je već navedeno Organ starateljstva provodi postupke starateljstva i nad maloljetnim licima.

Centar za socijalni rad tj. Organ starateljstva preuzima staranje o maloljetnoj djeci onda kada roditelji nad njima ne vrše roditeljsko pravo. Porodični zakon normira da se pod starateljstvo stavljaju maloljetna lica u slučajevima:

- a. kad su roditelji umrli, nestali ili su nepoznatog boravišta duže od jedne godine,
- b. kad je roditeljima oduzeto roditeljsko pravo,
- c. kad je roditeljima oduzeta poslovna sposobnost ili je još nisu stekli ili im je ograničena,
- d. kad su roditelji kroz duže vrijeme zanemarili čuvanje i vaspitanje djece,
- e. kad su roditelji odsutni ili nisu u mogućnosti redovno se starati o svojoj djeci, a nisu ga povjerali na čuvanje i vaspitanje licu za koje je Organ starateljstva utvrdio da ispunjava uslove za staraoca.

Grafik br:7. Prikaz broja podnesenih zahtjeva za starateljstvo maloljetnih lica u 2022, 2023 i 2024. godini

Tokom 2024.godine na evidenciji Centra se nalazilo **27 maloljetnih lica** pod starateljstvom. U toku 2024.godine za **dva lica** je prestalo starateljstvo zbog punoljetstva lica, vraćanja roditeljima prava da žive sa djecom, te prestanka razloga za stavljanje malodobnih lica pod starateljstvo.

Na evidenciji pod starateljstvom Centra za socijalni rad zaključno sa 31.12.2024.godinom nalazi se ukupno **25 maloljetnih lica**, od toga za **10 maloljetnih lica**, Centar vrši neposredno starateljstvo, za **jedno maloljetno lice** posredno starateljstvo i za **14 maloljetnih lica posebno starateljstvo**.

Ukupno maloljetnih lica pod starateljstvom	Novi zahtjevi u 2024.god.
25	2

Tabela br:12. Prikaz maloljetnih lica pod starateljstvom

5.3. Maloljetnička delinkvencija

Maloljetnička delinkvencija predstavlja problem društvene zajednice i predstavlja uključivanje većeg broja institucija u rješavanju i prevenciji problema. Zajedničkim djelovanjem problem bi se mogao smanjiti, a maloljetnicima pružiti šansa da krizu prevaziđu, uspostavljajući adekvatnu komunikaciju sa sredinom, zadovoljavajući potrebe i ostvarujući se kao ličnosti.

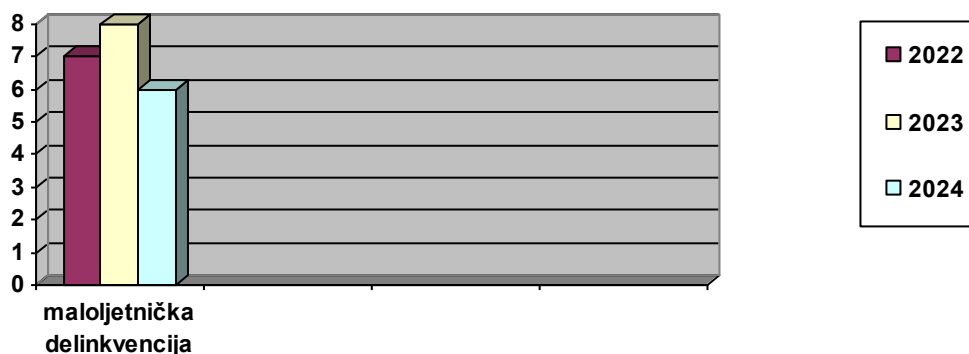
Maloljetnička delinkvencija kao problem društvene zajednice zahtjeva preventivni rad i djelovanje koji ima za cilj da djeluje na pojavu maloljetničke delinkvencije prije nego što maloljetnici dođu u sukob sa zakonom, odnosno postanu registrovani od strane organa gonjenja i sudskog sistema kao prekršioци zakona. Problematična ponašanja maloljetnika, koja u velikom broju završavaju kao krivična, moguće je registrovati u periodu prelaska na razrednu nastavu (V razred osnovne škole), a u nekim slučajevima i znatno ranije. Kad bi škole u svoj rad uključile i rad Centra za socijalni rad u rad sa djecom sa smetnjama u ponašanju, i roditeljima, koji se pokažu kao disfunkcionalni, čini nam se da bi se postigli dobri rezultati na smanjenju asocijalnog ponašanja mladih. U okviru ove akcije bilo bi neophodno uključiti i širu društvenu zajednicu, koja bi osobito preko medija mogla isticati značaj pozitivnih društvenih vrijednosti.

U saradnji sa PU Sanski Most, Općinskim sudom i Kantonalnim tužilaštvom, JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most radi na otkrivanju, praćenju i otklanjanju posljedica maloljetničke delinkvencije.

U 2024. godini od strane Općinskog suda i kantonalnog tužilaštva zaprimljeno je ukupno **šest zahtjeva** za maloljetna lica, **šest zahtjeva** se odnosilo na prekršajne postupke maloljetnika. Od šest zahtjeva koji su se odnosili na prekršaje, Općinski sud u Sanskom Mostu je za jedno maloljetna lica izrekao sankciju ukora, za jedno maloljetno lice izrečena mjera lično izvinjenje oštećenom, dok su četiri postupka u toku.

Općinski sud je za osam maloljetnika izrekao mjere:

- Za **jedno maloljetno lice** izrečena mjera „ukor“,
- Za **jedno maloljetno lice** mjera „novčana kazna uslovno na 6 mjeseci“,

Grafik br:8. Prikaz broja počinjenih prekršajnih djela od strane maloljetnika u 2022, 2023. i 2024.godini

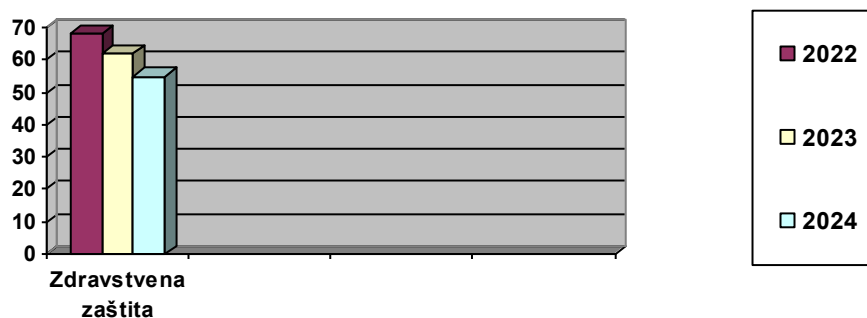
6.ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju korisnici različitih vidova socijalne i dječije zaštite koji navedeno pravo nemaju po nekom drugom osnovu, ali i neosigurane socijalno ugrožene osobe, a u skladu sa Odlukom Vlade USK-a br:03-017-1804/2005 od 29.06.2005.godine, te Odluke o izmjenama i dopunama odluke br: 03-017-1217/2016 od 11. februara 2016.godine („Službeni glasnik USK-a br: 04/16), a koje se odnose na način i postupak za priznavanje prava na zdravstveno osiguranje neosiguranih socijalno ugroženih osoba.

U 2008. godini stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl. novine Federacije BiH“, br:70/08), gdje se određene izmjene i dopune odnose i na obaveze Centara za socijalni rad za vođenje postupka priznavanje prava na zdravstveno osiguranje određenih osoba (starijih od 65 godina i djece do polaska u školu).

Po Odluci Vlade zaključno sa 31.12.2024.godine ukupno je osigurano **690 korisnika**, od čega je 53 djece.

U 2024.godini podneseno je **55 zahtjeva**, od toga **54** zahtjeva su pozitivno rješena, dok je **jedan** zahtjev odbijen jer ima osiguranje po drugom osnovu.

Grafik br:9. Prikaz broja zahtjeva zdravstvene zaštite u 2022, 2023 i 2024. godini.

Po osnovu stalne osnovne novčane pomoći zdravstveno je osigurano **7 (sedam) lica**, po osnovu CŽR-a **47 lica**, po osnovu smještaja u Ustanovu **23 lica**, po Odluci Vlade USK-a i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju **613 lica**.

Osnov osiguranja	Putem stalne novčane pomoći	Po osnovu CŽR-a	Putem smještaja u ustanovu	Po odluci Vlade USK-a i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju	Ukupno osiguranih u 2025. godini
Broj korisnika	7	47	23	613	690

6.1. Tabela br:13. Prikaz broja korisnika zdravstvene zaštite

7. FINANSIJSKI POKAZATELJI USTANOVE: 01.01.2024. – 31.12.2024. godina

Bilans stanja (tabelarni prikaz)

Red.br:	Broj Konta	POZICIJA	U istom obračunskom periodu prethodne godine. 01.01.- 31.12.2023	U obračunskom Periodu 01.01.2024.- 31.12.2024.god.
1		I AKTIVA		
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (od 3 do 5)	298.030,00	300.903,00
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	0,00	0,00
4	130000	Kratkoročna potraživanja	10.916,00	10.916,00
5	160000	Finansijski i obracunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	287.114,00	289.987,00
6	190000		0	0,00
6	000000-	B. Stalna sredstva (od 7 do 9)	15.439,00	16469,00
7	11000	Stalna sredstva	116.324,00	105.484,00
8	11900	Ispravka vrijednosti	100.885,00	89.015,00
9	011-0119	Neotpisana vrijed. stalnih sredstava(7 - 8)	15.439,00	16.469,00
10		UKUPNA AKTIVA (2+6)=21	313.469,00	317.372,00
11		II PASIVA		
12	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (od 13 do 16)	298.030,00	300.903,00
13	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	66.462,00	72.671,00
14	340000	Obaveze prema djelatnicima	44.453,00	46.306,00
15	341531	Obaveze prema korisnicima socijalne zaštite	187.115,00	181.926,00
16	390000	Kratkoročna razgraničenja	0,00	0,00
17	400000	B. Dugoročne obaveze	/	/
18	500000	C. Izvor stalnih sredstava	15.439,00	16.469,00
19	510000	Izvor stalnih sredstava	15.439,00	16469,00
20	590000	Neraspoređeni višak rashoda		
21		UKUPNA PASIVA (12+17+18)=10	313.469,00	317.372,00

Analiza bilans stanja

Ukupna aktiva: 317.372,00 KM

Ukupnu aktivu čine kratkoročna potraživanja i finansijski i obračunski odnosi sa povezanim jedinicama - budžet, što je u prethodnom periodu prikazano kao kratkoročna potraživanja od Kantonalnog ministarstva i Općine.

Konto 16000 - finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama iznosi 289.987,00 KM. Navedeni iznos odnosi se na potraživanja za socijalna davanja za mjesec decembar tekuće godine, izuzev potraživanja za majke porodilje, od nadležnog Kantonalnog ministarstva i to za:

- naknade za majke porodilje u radnom odnosu za period februar - decembar tekuće godine,
- naknada za majke porodilje koje nisu u radnom odnosu,
- naknade za stalnu novčanu i tuđu njegu i pomoć,
- smještaj štićenika u ustanove socijalne zaštite,
- naknada za hraniteljstvo,

Potraživanja od srodnika štićenika za participaciju za decembar mjesec smještenih u ustanovama socijalne zaštite:

- potraživanja iz općinskog budžeta za plaće i obaveze za plaće, topli obrok, prevoz,
- potraživanja od Federalnog ministarstva za plaće i obaveze za plaće za roditelje njegovatelje.
- obaveze prema dobavljačima za materijalne troškove za decembar mjesec.

Ukupna pasiva: 317.372,00 KM

Ukupnu pasivu čine kratkoročne obaveze i izvori sredstava.

Kratkoročne obaveze u iznosu od 300.903,00 KM odnose se na:

1. Obaveze prema dobavljačima za materijalne troškove za mjesec decembar u iznosu od 1.585,00KM.
2. Obaveze prema dobavljačima za smještaj štićenika u iznosu od 59.169,00 KM za decembar 2024.godine.
3. Zastarjele obaveze iz prethodnih godina u iznosu 11.917,00 KM.
4. Obaveze prema uposlenicima i roditeljima njegovateljima u iznosu od 46.306,00 KM. (plaće, obaveze za plaću, topli obrok, prevoz, plaće i obaveze za roditelje njegovatelje).
5. Obaveze prema korisnicima socijalnih davanja u iznosu od 181.926.00 KM.

Izvori sredstava iznose 16.469,00 KM

Nabavka IT opreme

Na svojoj 33. sjednici dana 30.04.2024. godine Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava "Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima - Sufinansiranje projekata za centre za socijalni rad i javne ustanove socijalne zaštite" utvrđenog Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/24). Navedenim Programom utroška odobrena je raspodjela sredstava u ukupnom iznosu od 2.000.000,00 KM s ciljem pružanja podrške poboljšanju infrastrukturnih i prostornih uslova u centrima za socijalni rad na području Federacije Bosne i Hercegovine kako bi se stvorile pretpostavke za kvalitetnije uslove rada i boravka njihovih zaposlenika i korisnika. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je pozvalo sve centre za socijalni rad s područja Federacije koji su registrirani kao samostalna pravna lica da apliciraju za dodjelu sredstava s pozicije Kapitalnog transfera drugim nivoima vlasti i fondovima - Sufinansiranje projekata za centre za socijalni rad i javne ustanove socijalne zaštite.

Pritom je važno naglasiti da se budžetskim sredstvima s pozicije predmetnog Kapitalnog transfera mogu podržati oni projekti koji obuhvataju jednu od sljedećih aktivnosti: a) nabavka stalnih materijalno-tehničkih sredstava na što se okvirno raspoređuje ukupni iznos od 250.000,00 KM b) investicijska ulaganja u postojeće objekte na što se okvirno raspoređuje ukupni iznos od 750.000,00 KM ili c) investicijska ulaganja u gradnju novih objekata na što se okvirno raspoređuje ukupni iznos od 1.000.000,00 KM.

JU „Centar za socijalni rad“ Sanski Most je aplicirala za dodjelu sredstava za nabavku stalnih materijalno-tehničkih sredstava u vrijednosti od 5 277,00KM (udio Općine 35%, udio Ministarstva 65%), te je izvršena javna nabavka IT opreme u navedenom iznosu.

Račun prihoda i rashoda (tabelarni prikaz)

	Broj konta	POZICIJA	U istom obračunskom periodu 01.01.- 31.12. 2023. godine	U obračunskom periodu 01.01.- 31.12.2024.godine
1	600000	I RASHODI (2+16)	1.980.109,00	2.141.360,00
2	610000	Tekući rashodi (3+6+7)	639.318,00	
3	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (4+5)	545.057,00	578.975,00
4	611100	Bruto plaće i naknade	499.574,00	329.947,00
5	611200	topli obrok,prevoz,nakn za teza oboljenja,regres,nakn.za rod. negovatelje	45.483,00	249.028,00
6	612000	Doprinosi poslodavca	52.205,00	37.003,00
7	613000	Izdaci za materijal i usluge (8-15)	42.056,00	46.784,00
8	613100	Putni troškovi	824,00	1.417,00
9	613200	Izdaci za energiju	8.166,00	7.730,00
10	613300	Izdaci za komunalne usluge	7.375,00	8.064,00
11	613400	Nabavka materijala	6.585,00	5.987,00
12	613500	Izdaci za prevoza i goriva	4.313,00	4.728,00
13	613700	Izdaci za tekuće održavanje	4.488,00	2.308,00
14	613800	Izdaci osiguranja, bank.usluga	965,00	1.254,00
15	613900	Ugovorene usluge i druge usl.	9.340,00	15.296,00
16	614000	Tekući grantovi (17-19)	1.340.791,00	1.478.599,00
17	614200	Grantovi pojedincima	788.989,00	836.152,00
18	614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	551.802,00	642.447,00
19	82000	Kapitalni izdaci	0,00	11.277,00
20	821300	nabavka opreme	0,00	5.277,00
21	821600	rekonstrukcija i održavanje zgrade	0,00	6.000,00

Prihodi realizovani u 2024.godini na račun trezora i podračuna, na ime socijalnih davanja: od Kantona 988 143,00KM, od Federacije 185 526,00KM / sredstva za roditelje – njegovatelje, materijalna pomoć za strance, Odluka Federalnog ministarstva za plaće / prekovremeni rad, nabavka IT opreme u iznosu od 5 277,00KM, (udio Općine 35%, udio Ministarstva 65%) participacija za smještaj štíćenika u ustanove socijalne zaštite 199 922,00KM.

Tekući rashodi

- Troškovi za bruto plaće i naknade iz radnog odnosa (prevoz s posla i na posao, topli obrok, regres), pomoć radnicima po odluci Vlade, pomoć radnicima za teža oboljenja, iznose 408.721,00 KM
- naknada za plaće i doprinose za roditelje-njegovatelje za 13 uposlenih koji su prijavljeni na zavod Pio -Mio izdvojeno je 170.254,00 KM
- Doprinosi na teret poslodavca: 37.003,00 KM.
- Izdaci za materijalne troškove: 62.783,00 KM.

Tekući grantovi

Tekući grantovi odnose se na socijalna davanja uključujući jednokratne novčane pomoći, stalna novčana pomoć i tuđa njega, naknade za majke porodilje, smještaj u drugu porodicu-hraniteljstvo, medicinsko vjestačenje za neratne invalide, smještaj u ustanove socijalne zaštite, naknada porodicama za treće i svako naredno živorođeno dijete .Ukupni izdaci za 2024.godinu po ovom osnovu iznose **1.478.599,00 KM.**

- Za jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim licima isplaćeno je ukupno 100.000,00 KM kako je i planirano u općinskom budžetu,
- iznos sredstava u visini od 11.500,00 KM isplaćen je za demografski razvoj izdaci za mat.pomoć I tudju njegu iznose 35.000,00 KM isplaćena iz kantonalnog budžeta, a izdaci za med.vjestačenje iznose 13.937,00 KM
- za smještaj u drugu porodicu-hraniteljstvo ukupni izdaci iznose 6.016,00 KM.
- ukupni troškovi naknade za majke porodilje u radnom odnosu za period 01.01.2024.godine do 31.12.2024.godine iznose 226.389,00 KM, a za majke porodilje koje nisu u radnom odnosu 343.216,00 KM.

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike na osnovu mjesečnog trebovanja doznačava sredstva za gore navedene vidove socijalnih davanja, lica smještena u ustanove i zavode, žene-majke porodilje u radnom i van radnog odnosa.

Naknade-troškovi po odluci općinskog vijeća su:

- mjesečna naknada za nezaposlene porodilje iznosi : 50.000,00 KM ,
- sredstva za potrebe štíćenika-nabavka sitnih stvari 14.945,00 KM od planiranih 20.000,00 KM
- subvencija za prevoz učenika iz soc.ugroženih porodica 35.150,00 KM.
- ukupni troškovi na ograničenu finansijsku pomoć stranog državljanina za period 01.01.2024. godine do 31.12.2024.godine iznose 2.000,00 KM (Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH).
- Troškovi nastali po osnovu smještaja korisnika u periodu 2024. godine iznose **640.447,00 KM.** Dio troškova participiraju sami korisnici iz sredstava ostvarenih po osnovu lične invalidnine, penzije, a u nekim slučajevima i srodnici. Ukupna participacija iznosi **291.948,00 KM ili 45,5%** od ukupnih troškova. Troškovi koji padaju na teret Kantona iznose **348.499,00 KM.**

Nepokriveni dio troškova – iznosi 298.987,00 KM. Višak rashoda u ovom periodu namirit će se sredstvima iz općinskog budžeta te potraživanjem od Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike USK-a.

U toku mjeseca januara 2025. godine izmirene su sve obaveze za plaće ,roditelje negovatelje ,materij.troškovi ,socijalna davanja a obaveze za smještaj stičenika u ustanove izmiren je u februaru mjesecu. Ostale su neizmirene obaveze iz ranijeg perioda .

8. Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih:

<i>Red.</i>		<i>U obračunskom</i>	<i>U obračunskom</i>
<i>br:</i>	<i>O P I S</i>	<i>periodu prethodne</i>	<i>periodu tekuće</i>
		<i>godine</i>	<i>godine</i>
1	UKUPNO 2+9	551.779,00	366.949,00
2	Bruto plaće i naknade plaća (3+4+5)	499.574,00	329.946,00
3	Neto plaće –naknade plaća	320.756,00	229.005,00
4	Akontacija Poreza na dohodak	24.740,00	16.879,00
5	doprinosi na teret zaposlenih /6+7+8/	154.078,00	100.941,00
6	Za invalidsko - penzioni fond	84.501,00	51.000,00
7	Za zdravstveno osiguranje	62.133,00	43.000,00
8	Za osiguranje od nezaposlenosti	7.444,00	6.941,00
9	Ukupni doprinosi poslodavca 10+11+12	52.205,00	37.003,00
10	Za invalidsko - penzioni fond	29.825,00	21.000,00
11	Za zdravstveno osiguranje	19.883,00	14.134,00
12	Za osiguranje od nezaposlenosti	2.497,00	1.869,00
	Prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati	26	11

Prosječan broj radnika kao i bruto plaća u odnosu na prethodnu godinu je manji za 15 radnika iz razloga ;
 - jedan /1 /uposelnik otišao u penziju ,
 - za roditelje negovatelje se primanja vode kao naknada i doprinosi za roditelje - negovatelje. Odluka Federalnog budžeta da se knjiže pod drugim kontom 611233 a ne 611111 -neto plate. Iako se vode kao uposlenici JU Centar za socijalni rad, za jednog /1/ roditelja prestalo pravo.

9. STRUČNA ZASTUPLJENOST

Radno mjesto	Broj izvršitelja	Stručna sprema
direktorica	<u>1</u>	<u>VSS</u>
dipl.socijalni radnik	<u>3</u>	<u>VSS</u>
dipl. pravnik	<u>1</u>	<u>VSS</u>
dipl.defektolog	<u>1</u>	<u>VSS</u>
računovodstvo	<u>1</u>	<u>VSS</u>
administrativni radnici	<u>2</u>	<u>SSS</u>
vozač	<u>1</u>	<u>VSS</u>
radnik na održavanju		

Tabela br:19. Prikaz stručne zastupljenosti**9.1. Odluka o raspodjeli sredstava s pozicije tekućeg transfera drugim nivoima vlasti i fondovima**

U skladu sa Odlukom o raspodjeli sredstava s pozicije tekućeg transfera drugim nivoima vlasti i fondovima – transfer za provođenje federalnih zakona socijalne zaštite i dječje zaštite i osoba s invaliditetom (segment 2) broj: 05-11/13-1267/24 MJ od 24.05.2024.godine izvršena je raspodjela sredstva u iznosu od 700.000,00 KM (slovima: sedam stotina hiljada konvertibilnih maraka) koja su odobrena u okviru Segmenta 2 Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima - Transfer za provođenje federalnih zakona socijalne zaštite i dječje zaštite i osoba s invaliditetom utvrđenog Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike Službene novine Federacije BiH", broj: 33/24).

Sredstva iz ove Odluke iskoristila su se za jačanje kadrovskih kapaciteta centara za socijalni rad u Federaciji Bosne i Hercegovine koji provode postupke i aktivnosti utvrđene federalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite i zaštite osoba s invaliditetom.

U skladu s prethodno navedenim, sredstva koja su po ovom osnovu odobrena centrima za socijalni rad mogla su biti iskorištena na jedan od sljedećih načina:

- a) sufinansiranje zapošljavanja na neodređeno vrijeme stručnog kadra tokom 2024. godine koji radi na poslovima upravnog rješavanja o pravima utvrđenim federalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite i zaštite osoba s invaliditetom;
- b) sufinansiranje radnog angažmana na određeno vrijeme stručnog kadra tokom 2024. godine koji radi na poslovima upravnog rješavanja o pravima utvrđenim federalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite i zaštite osoba s invaliditetom (ugovori o obavljanju privremenih ili povremenih poslova, ugovori o djelu) i
- c) dodatak na plaću zaposlenog stručnog kadra koji tokom tekuće godine prekovremeno radi na poslovima upravnog rješavanja o pravima utvrđenim federalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite i zaštite osoba s invaliditetom.

Korisnici sredstava iz ove Odluke su centri za socijalni rad koji imaju svojstvo samostalnog pravnog lica i koji su Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom (Službene novine Federacije BiH', br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18), Zakonom o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine Službene novine Federacije BiH', broj: 75/21) i Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH', broj: 52/22) identificirani kao nadležni prvostepeni organi u provedbi postupaka utvrđenih navedenim propisima.

Sredstva iz ove Odluke raspodijeljena su na osnovu sljedećih posebnih kriterija utvrđenih Programom utroška:

- a. ukupnog broja korisnika prava utvrđenih federalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite i zaštite osoba s invaliditetom (dječji dodatak, naknade roditeljima njegovateljima, neratne invalidnine i naknade civilnim žrtvama rata) koji su se nalazili na isplati za 04. mjesec 2024. godine i .

- b. ukupnog broja izdatih rješenja u prethodnoj godini kojima je priznato neko od navedenih prava utvrđenih federalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite i zaštite osoba s invaliditetom.

Utvrđivanje ukupnog broja korisnika prava utvrđenih federalnim propisima i ukupnog broja izdatih rješenja u prethodnoj godini kojima je priznato neko od navedenih prava prema federalnim propisima izvršeno je na osnovu direktnog uvida u elektronsku bazu podataka SOTAC.

Sredstva iz ove Odluke raspodijeljena su primjenom sljedeće formule:

- a) za svaki pojedini centar za socijalni rad utvrđen je ukupan broj korisnika prava prema federalnim propisima koji su se nalazili na isplati za 04. mjesec 2024. godine i ukupan broj izdatih rješenja u prethodnoj godini kojima je priznato neko od navedenih prava utvrđenih federalnim propisima;
- b) nakon utvrđivanja ukupnog broja korisnika i ukupnog broja izdatih rješenja za svaki pojedini centar za socijalni rad, isti su sabrani i to posebno za svaki od navedena dva kriterija čime se dobio ukupan broj korisnika i ukupan broj izdatih rješenja za područje čitave Federacije;
- c) nakon utvrđivanja ukupnog broja korisnika i ukupnog broja izdatih rješenja za područje čitave Federacije, izračunat je procentualni udio ukupnog broja korisnika i ukupnog broja izdatih rješenja svakog pojedinog centra za socijalni rad u ukupnom broju korisnika i ukupnom broju izdatih rješenja za područje čitave Federacije i to posebno za svaki od navedena dva kriterija;
- d) procentualni udio ukupnog broja korisnika i procentualni udio ukupnog broja izdatih rješenja svakog pojedinog centra za socijalni rad su potom sabrani i podijeljeni brojem dva (brojem posebnih kriterija) čime se došlo do prosječnog procentualnog udjela svakog pojedinog centra za socijalni rad u zbiru ukupnog broja korisnika i ukupnog broja izdatih rješenja za područje čitave Federacije;

Nakon provedenog izračuna opisanog u prethodnoj tački, prosječni procentualni udio svakog pojedinog centra za socijalni rad množen je s ukupno raspoloživim sredstvima (700.000,00 KM) čime se dolazilo do pojedinačnog iznosa koji bi trebao biti dodijeljen svakom pojedinom centru za socijalni rad.

U skladu sa Odlukom o raspodjeli sredstava s pozicije tekućeg transfera drugim nivoima vlasti i fondovima i Ugovorom o saradnji, korištenju i načinu utroška raspoloživih finansijskih sredstava utvrđenih u Budžetu Federacije BiH za 2024.godinu broj:07-11/13-1267/24 od 01.07.2024.godine, JU "Centar za socijalni rad" Sanski Most doznačena su sredstva u iznosu od 7657,00KM.

Odobrena sredstva su iskorištena isključivo u skladu sa tačkom II Odluke o raspodjeli sredstava, odnosno u skladu sa prethodno dostavljenom izjavom Korisnika sredstava i to za: Dodatak na plaću zaposlenog stručnog kadra koji tokom tekuće godine prekovremeno radi na poslovima upravnog rješavanja o pravima utvrđenim federalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite i osoba sa invaliditetom.

Radi kontrole namjenskog korištenja, Centar je bio u obavezi Ministarstvu dostavljati kvartalne izvještaje o utrošku sredstava kao i završni narativni i finansijski izvještaj u kojima će biti iskazan utrošak odobrenih sredstava što je i učinjeno. Neutrošena sredstva u iznosu od 1 963,24KM vraćena su Federalnom ministarstvu.

10. ZAKLJUČAK

Na osnovu iznesenog činjeničnog stanja u izvještajnom periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024.godine zaključuje se da je JU „Centar za socijalni rad“ Sanski Most realizirala sve planske i programske aktivnosti u skladu sa Zakonskim propisima. Evidentira se znatno ostvarivanje prava na stalnu novčanu pomoć i jednokratnu novčanu pomoć.

Također, evidentira se znatno povećanje broja postupaka koji su se odnosili na civilne žrtve rata, zaposlene i nezaposlene porodilje, a blago smanjenju postupaka za zdravstveno osiguranje, te smještaj u ustanovu socijalne zaštite.

U oblasti porodično pravne zaštite, narušenih porodičnih odnosa i posredovanja evidentira se blago smanjenje broja postupaka koji se odnose na nasilje u porodici i u predmetima posredovanja.

Evidentira se i blago smanjenje postupaka koji se odnose na maloljetne počiniocce prekršajnih i krivičnih djela.

Kad su u pitanju ostali postupci koji se provode u Centru za socijalni rad nije zabilježeno statistički značajno povećanje niti smanjenje u odnosu na prethodnu godinu. Tokom 2024.godine u sklopu projekta „Unapređenje društvene kohezije kroz saradnju u oblasti pružanja lokalnih usluga u Bosni i Hercegovini (SPSC)“ (95.000 USD ili 166.250 BAM vrijednost projekta), a na koji je JU „Centar za socijalni rad“ Sanski Most aplicirala uz podršku Organa uprave Općine Sanski Most, postupak javne nabavke je provodio UNDP.

Uspješno je izvršeno renoviranje postojećih prostorija kao i adaptiranje dvije dodatne prostorije koje će biti u funkciji Savjetovališta u sklopu JU „Centru za socijalni rad“ Sanski Most. Navedeni projekat je u toku, a iznos ukupno utrošenih sredstava će biti poznat po okončanju projekta i biće prikazan u narednom izvještaju o radu Ustanove. Projekat je od iznimnog značaja za naš grad, korisnike Centra za socijalni rad i cjelokupno stanovništvo naše Općine.

Zahvaljujući značajnom doprinosu UNDP-a, kao i podršci učešća Općine Sanski Most unaprijeđena je infrastruktura i proširene su usluge koje pružamo, čime nam je omogućeno da realiziramo inicijativu koja će poboljšati kvalitetu života mnogih naših sugrađana.

Cjelokupni projekat podrazumjeva:

1. Rekonstrukcija objekta i to: zamjena unutrašnje stolarije u prostorijama savjetovališta, sanacija, zamjena podova (laminat/pločice), nanošenje fasade na unutrašnje zidove, unutrašnja rasvjeta, sanacija toaleta, krečenje cjelokupnog stubišta, sanacija unutrašnje stolarije u ostalim prostorijama.
2. Nabavka kancelarijskog namještaja.
3. Elektroinstalacije.
4. Video nadzor Ustanove.
5. Namjensko opremanje objekta za usluge savjetovališta (nabavka IT opreme, namještaj, klima uređaj).
6. Edukacija stručnih lica.

Kada je u pitanju finansijsko poslovanje zaključuje se da su planirana sredstva i doznačena od strane nadležnog Kantonalnog ministarstva, jedina potraživanja kasne za porodilje u radnom odnosu, a što se planira izmiriti u toku 2025.godine.

P R E D S J E D N I C A
Upravnog odbora
JU „Centar za socijalni rad“
Sanski Most

Una Horozović